

Poesia 112

Ausiàs March

Citació: "Edició sinòptica de la poesia 112 d'Ausiàs March", document generat com a resultat del projecte d'investigació *Edición sinóptica de las poesías de Ausiàs March a partir de todos los testimonios manuscritos e impresos en su contexto literario* (FFI2014-52380-C2-1-P), http://www.cervantesvirtual.com/portales/ausias_march/edicio_sinoptica/ [18 de desembre de 2019]

Aquesta obra està subjecta a una llicència de
Reconeixement 4.0 Internacional de Creative Commons

(b 121) [112: 1-420]

[1-420]

1. Cobrir no puch / la dolor quin turmenta
2. vehent *que* mort / son aguayt me descobre
3. lo camí pla / de perdre vidam, obre
4. e traurem vol / del mon sens dar empenta
5. car tot primer / virtut del cos ma tolta
6. ja mos cinch senys / no senten lo que solen
7. los apart dins / de gran p'or ja tremolen
8. l'enteniment / de follia tem volta
9. La velledat / en valencians mal proua
10. e no se com / yo faça obra noua

11. [158r] O mort qui tols / a tot viuient la vida
12. tu est dolor / a tot, humana pensa
13. a tu no tem / qui en tu james pensa
14. o qui en Deu / ha voluntat vnida
15. entr'aquests dos / estats, es tot lo poble
16. e yo confes / esser de aquest nombre
17. e ve per temps / que de por yom, assombre
18. e puix la pert / mas nom ve de part noble
19. De passio / parteix, o de follia
20. e tembre torn / tant, quem es dolentia

21. Qui pot saber / quant est abominable
22. destrohint quant / nos atorga natura
23. hoc e tot ço / que'll mateix se procura

(c 121) [112: 1-170, 191-420]

[1-170]

1. Cobrir no puch / la dolor quin turmenta
2. vehent *que* mort / son aguayt me descobre
3. lo camí pla / de perdre vldam¹, obre
4. e traurem vol / del mon sens dar empenta.
5. [159v] car tot primer / virtut del cos ma tolta
6. ja mos cinch senys / no senten lo que solen
7. los apart dins / de gran p'or ja tremolen
8. l'enteniment / de follia tem volta
9. La velledat / en valencians mal proua
10. e no se com / yo faça obra noua.

11. O mort qui tols / a tot viuient la vida
12. tu est dolor / a tot'humana pensa
13. a tu no tem / qui en tu james pensa
14. o qui en Deu / ha voluntat vnida.
15. entr'aquests dos / estats, es tot lo poble
16. e yo confes / esser de aquest nombre
17. e ve per temps / que de por yom assombre
18. e puix la pert / mas nom ve de part noble.
19. De passio / parteix, o de follia
20. e tembre torn / tant, quem es dolentia.

21. Qui pot saber / quant est abominable
22. destrohint quant / nos atorga natura
23. hoc e tot ço / que'll mateix se procura

¹Per vida-m.

24. fent racional / per virtut, l'asensible
25. delitant se / tant com delit delita
26. car, de vn poch / tot hom delital viure
27. los bens forans / qui porten plor, e riure
28. en lur poch be / de mal porten sospita
29. Mas aquells grans / e propis'tu fas perdre
30. tu has ja fet / vn bon hom fer esperdre

(b 121) [112]

31. Donchs qui sera / quel cor no li tremole
32. vehent que tu / li tols de home l'esser
33. qui pot pensar / la dolor del dessesser
34. e de tant mal / qui es lo quis console
35. tots quants bens son / morint hom, tu anulles
36. e fas morir / aquells que ab si porten
37. [158v] la vida d'hom / e d'aquellas conforten
38. grans benifets / tu destruus ab tes butles
39. Qui vol mirar / ab vista sensitua
40. quant mes bens ha / de tu mes se'squiua

41. De tots los bens / que dona la fortuna
42. si tols aquells / no sen deu l'home dolre
43. car menys de tu / yols veig a molt hom tolre
44. quil donals tol / e noy ha colpa'lguna
45. tu sens res dar / destruus quant ella dona
46. tement a tu / en res hom no reposa
47. ab tu ensemps / noy ha'l mon bona cosa
48. plaent pensar / prop de tu nos condona
49. Tu est dolor / que totes dolors passes
50. tu est al hom / com al cauall, mordasses

51. Tots los bens tols / de fama gloriosa
52. e de honor / degudament guanyades
53. e veuren si / morals virtuts iustades
54. faent en l'hom / la pensa delitosa
55. apres d'aço / qui pot donar estima
56. al sobiran / delit que'n surt del obra
57. felicitat / per propi nom lin sobra
58. e fa que'nos / prop lo cel nos arrima
59. Nons hi fa'ntrar / mas noy entram se'ns ella
60. e destrohint / l'hom tu destruus aquella

(b 121) [112]

61. [159r] Com pus subtil / es nostra conexença
62. pus doloros / es son cruel damnatge
63. l'hom qui'l sentir / e lentendr'a saluatge
64. no sent delit / ne del mal sofrença
65. d'amor nos ve / la dolor que tuns dones
66. per quens tols ço / que nostre voler ama
67. no sols honors / fills, r'quea, e fama
68. mas tot lo be / que senten les persones
69. Ta fort dolor / ab lo sentir jutjada
70. trau de tot seny / quan es ymaginada

71. Lobra sera / en lesguart de molts gasta
72. perque no splich / molts casos en quens toques
73. en compte son / les pedres de les roques
74. mas dir tos mals / lengua d'hom no abasta
75. dones dolor / ab delits acostada
76. lo qui la sent / no coneix que tal sia
77. aquesta es / quan parteix companya

24. fent racional / per virtut, l'asensible.
25. Delitant se / tant com delit delita
26. car de vn poch / tot hom delital viure
27. los bens forans / qui porten plor, e riure
28. en lur poch be / del mal porten sospita.
29. Mas aquells grans / e propis'tu fas perdre
30. tu has ja fet / vn bon hom fer esperdre.

(c 121) [112]

31. [160r] Donchs qui sera / quel cor no li tremole
32. vehent que tu / li tols de home l'esser
33. qui pot pensar / la dolor del dessesser
34. e de tant mal / qui es lo quis console.
35. tots quants bens son / morint hon tu anulles
36. e fas morir / aquells que ab si porten.
37. la vida d'hom / e d'aquellas conforten
38. grans benifets / tu destruus ab tes butlles
39. Qui vol mirar / ab vista sensitua
40. quant mes bens ha / de tu mes se'squiua.

41. De tots los bens / que dona la fortuna
42. si tols aquells / no sen deu l'hon² dolre
43. car menys de tu / yols veig a molt hom tolre
44. quil donals tol / e noy ha colpa'lguna.
45. tu sens res dar / destruus quant ella dona
46. tement atu / en res hom no reposa
47. ab tu ensemps / noya'l mon bona cosa
48. plaent pensar / prop de tu nos condona.
49. Tu est dolor / que totes dolors passes
50. tu est al ham³ / com al cauall, mordasses

51. Tots los bens tols / de fama gloriosa
52. e de honor / degudament guanyades
53. e veuren si / morals virtuts iustades
54. faent en l'hom / la pensa delitosa.
55. apres d'aço / qui pot donar estima
56. al sobiran / delit que'n surt del obra
57. felicitat / que propi nom lin sobra
58. e fa que'nos / prop lo cel nos arrima.
59. [160v] Nons hi fa'ntrar / mas noy entram sens ella
60. e destrohint / l'hom, tu destruus aquella

(c 121) [112]

61. Com pus subtil / es nostra conexença
62. pus dolors / es son cruel damnatge
63. l'hom qui'l sentir / el entendr'a saluatge
64. no sent delit / ne del mal sofrença.
65. d'amor nos ve / la dolor que tuns dones
66. per quens tols ço / que nostre voler ama
67. no sols honors / fills, r'quea, e fama
68. mas tot lo be / que senten les persones.
69. Ta fort dolor / ab lo sentir jutjada
70. trau del tot seny / quant es ymaginada.

71. Lobra sera / en lesguart de molts gasta
72. per que no'splich / molts casos en quens toques
73. en compte son / les pedres de les roques
74. mas dir tots mals / lengua d'hom no abasta.
75. dones dolor / ab delits acostada
76. lo qui la sent / no coneix que tal sia
77. aquesta es / quant parteix companya

²Per hom.

³Per hom.

78. entrels amants / qui han vida mesclada
79. Quant los delits / se membren de la vida
80. e ta dolor / ab delit es sentida

81. Diuersitats / de dolor en l'hom portes
82. aço sdeue / segons que anos trobes
83. ton mal es tant / com lo delit quens robes
84. per ço tostemps / nom de cruel reportes
85. tant solament / al qui en Deu espera
86. no follament / mas per sa bona obra
87. [159v] tu bona est / alqui'n tu gran be troba
88. anant en loch / hon es bona spera
89. Ab tot aço / no li desplaui lo viure
90. e quant li vens / no saparella riure

(b 121) [112]
91. Passats son ja / los qui mort desijauen
92. per conseguir / gloria'n laltre segle
93. e molts antichs / quilts fon la raho regle
94. en obrar ço / que per virtut obrauen
95. carnals delits / fan al hom la mort tembre
96. puix son aquells / que'n molt natura plaen
97. los del compost / plahen, hoc e desplaen
98. e lur exces / la raho vol quens membre
99. E sils repren / e tol'r aquells no basta
100. ja sens la mort / per aquells dolor tasta

101. Los purs delits / que pels senys homens senten
102. be atemprats / la dolor no si mescla
103. e los que son / denteniment sens mescla
104. que lo exces / no toquen ne consenten
105. quant al mellor / estat d'aquests, hom munta
106. lo teu recort / lur delit dolor torna
107. e donchs quant mes / si'lanimas contorna
108. dins en lo cors / e per exir apunta
109. Iaquint son be / e tant quant hom pot rebre
110. en semblant cas / lo Leo torna Lebre

111. [160r] A tu no tem / qui non parteix la pensa
112. car passio / fa loch ala costuma
113. axi mateix / basta leuar la suma
114. que l'hom no deu / tembre que no's defensa
115. en tu pensant / los delits nos deliten
116. no delitant / pert sel amor de vida
117. lla donchs virtut / se troba en fortida
118. los sensuals / en lo començ despiten
119. De ques nodreix / vna terrible brega
120. e no fa poch / lo qui a vençre plega

(b 121) [112]
121. Axi com es / pintada la fortuna
122. ab dos esguarts / hu trist e altr'alegre
123. mirant lo trist / restal cor d'home negre
124. per laltre'sguart / noy ha dolor alguna
125. axi de tu / qui ab seny timagina
126. no es dolor / qui en tu no fenesca
127. e qui trobar / te vol dolça com bresca
128. no li falras / e de mals medicina
129. E de sabor / entre dolça y amarga
130. y al desperat / sit requer tu est larga

78. entrels amants / qui han vida mesclada.
79. Quant los delits / se membren de la vida
80. e ta dolor / ab delit es sentida.

81. Diuersitats / de dolor en l'hom portes
82. aço sdeue / segons que anos trobes
83. ton mal es tant / com lo delit quens robes
84. per ço tostemps / nom de cruel reportes.
85. tant solament / al qui en Deu espera
86. [...]
87. [161r] tu bona est / al qui'n tu gran be troba⁴
88. anant en loch / hon es bona spera.
89. Ab tot aço no li desplaui lo viure
90. e quant li vens / no saparella'riure.

(c 121) [112]
91. Passats son ja / los qui mort desijauen
92. per conseguir / gloria'n laltre segle⁵
93. e molts antichs quilts fon la raho regle
94. en obrar co / que per virtut obrauen.
95. carnals delits / fan al hom la mort tembre
96. puix son aquells / que'n molt natura plaen
97. los del compost / plahen, hoc e desplaen
98. e lur exces / la raho vol quens membre.
99. E sils repren / e tolt' aquells no basta
100. ja sens la mort / per aquells dolor tasta.

101. Los purs delits / que pels senys homens senten
102. be atemprats / la dolor no si mescla
103. e los que son / denteniment sens mescla
104. que lo exces / no toquen ne consenten
105. quant al mellor / estat d'aquests, hom munta
106. lo teu recort / lur delit dolor torna
107. e donchs quant mes / si'lanimas contorna
108. dins en lo cors / e per exir apunta.
109. Iaquint son be / e tant quant hom pot rebre
110. en semblant cas / lo Leo torna Lebre.

111. A tu no tem / qui nom parteix la pensa
112. car passio / fa loch ala costuma
113. axi mateix / basta leuar la suma
114. que l'hom no deu / tembre que no's defensa.
115. [161v] en tu pensant / los delits nos deliten
116. no delitant / pert sel amor de vida
117. lladonchs virtut / se troba enfortida
118. los sensuals / en lo començ despiten.
119. De ques nodreix / vna terrible brega
120. e no fa poch / lo qui a vençre plega.

(c 121) [112]
121. Axi com es / pintada la fortuna
122. ab dos esguarts / hu trist e altr'alegre
123. mirant lo rrist⁶ / restal cor d'home negre
124. per laltre'sguart / noy ha dolor alguna.
125. axi de tu / qui ab seny t'imagina
126. no es dolor / qui en tu no fenesca
127. e qui trobar / te vol dolça com bresca
128. no li falras / e de mals medicina.
129. E de sabor / entre dolça y amarga
130. y al desperat / sit requer tu est larga.

⁴ Falta un vers.

⁵ Per segle.

⁶ Per trist.

131. Ia son estats / qui tal nuncat sentiren
132. e molts vivint / ta força han prouada
133. a lur semblant / vehent te acostada
134. e ton poder / de bon grat obeiren
135. e la raho / per sa virtut los força
136. defer se forts / puex largament hi basta
137. [160v] algu d'aquests / mescladament se tasta
138. lo de cor flach / no creu aquesta força
139. Mas aço's ver / quel saui no espantes
140. caure nol fas / mas aterral decantes

141. Nostra virtut / sent en Deu esperança
142. basta que mort / ab ardiment se prenga
143. ab molt delit / mas no'n tant que sestenga
144. colre dolor / mas adonar temprança
145. tal que delit / la dolor sobre puja
146. desque sateny / gran delit a sa hora
147. d'hon la'rma tem / e la carn agre plora
148. tot elector / de'lectio se'nuja
149. Car lesperit / es prompte la mort pendre
150. mas lo compost / nos pot a tant estendre

(b 121) [112]

151. Aço a par / als homens gran miracle
152. que la virtut / tant lo cor enfortesca
153. que la sabor / de fel se torne bresca
154. l'home faent / asi mateix obstacle
155. per vna part / ell requer de mort fuyta
156. per altra va / corrent en vers aquella
157. aquest contrast / tot ardiment exella
158. e dura tant / fins veure qual venç luyta
159. E si l'hom venç / la mort es auilada
160. matant la carn / que si es, subjugada

161. [161r] Dret natural / es quel'hom la mort tema
162. axi mateix / ha rahons contra quella
163. tot quant que mor / a dolor s'aparella
164. car se corromp / e donchs la pus estrema
165. la part del hom / que la mort senyoreja
166. porta dolor / per la raho susdita
167. per lesperit / qui no mor se delita
168. en fer contrast / o por l'es cosa leja
169. Sens esperar / profit d'alguna cosa
170. se met a mort / per, la virtut dins closa

171. Sens interes / de honor o riquea
172. o d'alguns bens / fora de aquell propi
173. l'hom contra mort / esser no vol repropri
174. ans contra / gran perill va sens ferea
175. en loch secret / hon Deu es secretari
176. lo Leo fort / comet o bestia fera
177. o perill gran / de qual seuol manera
178. al menys no fuig / si non es voluntari
179. E sin defuig / dolor apres la greuja
180. e si te fort / en gran delit alleuja

(b 121) [112]

181. Los qui perills / han per gloria vana
182. per grans bens / o per delits atenyen
183. o ira fort / los feu amort enpenyer

131. Ia son estats / qui tal nuncat sentiren
132. e mols viuint / ta força han prouada
133. e lur semblant / vehent te acostada
134. e ton poder / de bon grat obeiren
135. e la raho / per sa virtut los força
136. defer se forts / puix largament hi basta.
137. algu d'aquests / mescladament se tasta
138. lo de cor flach / no creu aquesta força.
139. Mas aco's ver / quel saui no'spantes
140. caure nol fas / mas aterral decantes.

141. Nostra virtut / sent en Deu esperança
142. basta que mort / ab ardiment se prenga
143. [162r] ab molt delit / mas no'n tant que sestenga
144. colre dolor / mas adonar temprança
145. tal que delit / la dolor sobre puja
146. del que sateny / gran delit a sa hora
147. d'hon la'rma tem / e la carn agre plora
148. tot elector / de'lectio se'nuja.
149. Car lesperit / es prompt'alamort pendre
150. mas lo compost / nos pot a tant estendre.

(c 121) [112]

151. Aço a par / als homens gran miracle
152. que la virtut / tant lo cor enfortesca
153. que la sabor / de fel se torne bresca
154. l'home faent / asi mateix obstacle
155. per vna part / ell requer de mort fuyta
156. per altra va / corrent envers aquella
157. aquest contrast / tot ardiment exella
158. e dura tant / fins veure qual venç luyta.
159. E si l'hom venç / la mort es auisada
160. matant la carn / que si es subjugad⁷.

161. Dret natural / es quel'hom la mort tema
162. axi mateix / ha raons contra quella
163. tot quant que mor / a dolr s'aparella
164. car se corromp / e donchs la pus estrema
165. la part del hom / que la mort senyoreja
166. porta dolor / per la raho susdita
167. per lesperit / qui no mor se delita
168. en fer contrast / o por l'es cosa leja:
169. Sens esperar / profit d'alguna cosa
170. se met la mort / per, la virtut dins closa.

(c 121) [112]

⁷Per subjugada.

184. tots aquests han / gran causa quil engana
185. altres son ja / qui per vergonya sola
186. cometen fets / los quals ab dolor passen
187. [161v] e si del fet / bona suma leuassen
188. gran es lo mal / e poch, quels aconsola
189. Qui per moral / virtut la mort assajen
190. aquests y aquells / han camí per hon vagen

[191-420]

191. Delit, dolor / dins aquests se combaten
192. hauent aquell / qui l'home part mes troba
193. los qui no han / de virtuts vestit roba
194. ço per que fan / errat çper⁸ dol els maten
195. e puix que lur / filla'n mans d'altri han mesa
196. volent de gent / honor e vana fama
197. lur bon voler / penja de flaca rama
198. com de lur fet / james han paga'tesa
199. Molt fan per poch / e aquell poch los tolen
200. los ignorants / y los que'nueja colen

201. Aquell gran be / que per ta causas guanya
202. e lo delit / de virtut fortalea
203. causa li est / el destruus sens perea
204. car morint l'hom / pert quant al mon afanya
205. ço es greu fet / que mort qui tot be mata
206. fora l'honest / l'hom, espere de cara
207. hoc e la fi / que'n ha guanyat en cara
208. puix apres mort / no cobrara la data
209. Co per queu fa / es fi, mas no derrera
210. puix apres mort / la major fi espera

- (b 121) [112] 211. [162r] Los qui la mort / per qualque sguart arrisquen
212. o certament / aquella elegeixen
213. alguna fi / bona hu mala, coneixen
214. crehent fer bo / com la vida y confisquen
215. es veritat / quel / hom qui mort arrisca
216. menys de esguart / ofen natura bona
217. qui en lo cor / del hom valeros sona
218. quel preu de si / per la mort, nos desisca
219. E d'aquest, es / hom mateix lo ver jutje
220. e noy ha qui / pus dretament ho jutje

221. Daquella por / quels senys de la mort senten
222. e les rahons / que'n contra de'llas funden
223. tots los escrits / dels passats ho abunden
224. por ço no dich / los mals que desassenten
225. e los confortos / quel virtuos hi aplica
226. yo no recit / ne coses per mi lestes
227. de Seneca / e moltes altres gestes
228. quel cor del hom / contra mort mortifica
229. Co quel hom sent / per la mort no sescusa
230. lo sentir com / delanimans accusa

231. Qui vol delit / o del mon sperança
232. sis dol quant mor / prestey la paciència
233. al qui serui / ab treball o sciència

171. [162v] Delit, dolor / dins aquests se combaten
172. hauent aquell / qui l'home part mes troba
173. los qui no han / de virtut vestit roba
174. ço per que fan / errat, per dol ells maten
175. e puix que lur / filla'n mans d'altri han mesa
176. volent de gent / honor e vana fama
177. lur bon voler / penja de flaca rama
178. com de lur fet / james han paga'tesa.
179. Molt fan per poch / e aquell poch los tolen
180. los ignorants / y los que'nueja colen.

181. Aquell gran be / que per ta causas guanya
182. e lo delit / de virtut fortalea
183. causa li est / el destruus sens perea
184. car morint l'hom / pert quant al mon afanya
185. ço es greu fet / que mort qui tot be mata
186. fara l'honest / l'hom espere de cara
187. hoc e la fi / queu ha guanyat encara
188. puix apres mort / no cobrara la data.
189. Co per queu fa / es fi'mas no derrera
190. puix apree⁹ mort / la major fi espera.

- (c 121) [112] 191. Los qui la mort / per qual que sguart arrisquen
192. o certament / aquella elegeixen
193. alguna fi / bona hu mala, coneixen
194. crehent ser bo / com la vida y confisquen
195. es veritat / quel hom qui mort arrisca
196. menys del'sguart / o feu natura bona
197. qui en lo cor / del hom valeros sona
198. quel preu de si / per la mort nos desisca.
199. [163r] E d'aquest es / hom mateix lo ver jutje
200. e noy ha qui / pus dretament ho jutje.

201. Daquella por / quels senys dela mort senten
202. e les rahons / que'ncontra de'llas funden
203. tots los escrits / dels passats ho abunden
204. per co no dich / los mals que desassenten
205. e los confortos / quel virtuos hi aplica
206. yo no recit / ne coses per mi lestes
207. de Seneca / e de moltes altres gestes
208. quel cor del hom / contra mort mortifica.
209. Co quel hom sent / per la mort no sescusa
210. lo sentir com / delanimans acusa.

211. Qui vol delit / o del mon'sperança
212. sis dol quant mor / prstey¹⁰ la paciència
213. al qui serui / ab treball o sciència

⁸ çper per per

⁹ Per apres.

234. don li remey / puix hac en ell fiança
 235. lo qui es tal / deu esser marauella
 236. com ans del temps / lo cor noli esclata
 237. [162v] vehent que mort / l'animat cors li mata
 238. ne ha rahons / de sforç en contra de'lla
 239. Car, de virtut / moral, no pres loffici
 240. al cors, el mon / ha seruit com a nici

(b 121) [112]

241. Ymaginant / es l'hom en tres maneres
 242. e segons viu / per la vidas bateja
 243. nom de brut pren / si viu, en vida leja
 244. si moralment / costumes ha d'hom veres
 245. si sobre hom / passa la sua vida
 246. es mes que hom / en Angel se transforma
 247. segons que viu / de por de mort pren forma
 248. sabent que pert / e dubta la exida
 249. Molts son perdents / que'n hauer por no venen
 250. per que d'infern / no crehen qu'alli penen

251. Qui pora dir / la dolor que turmenta
 252. lo pecador / quant ala mort s'acosta
 253. perdent lo be / que deu esser de costa
 254. e tem anar / hon delit no sesmenta
 255. si com al mon / los senys se delitaren
 256. tots se dolran / hauent excès contrari
 257. en per tostemps / car es tancat l'armari
 258. hon son tancats / aquells que dins entraren
 259. Dolent se tant / com fer se pot ques dolguen
 260. no esperant / que la dolor los tolguen

261. [162r] Daquells ho dich / qui'n ley donada viuen
 262. tement infern / e Paradis esperen
 263. dels hauents ley / e be no la cregueren
 264. perdent lo mon / del altre no sesquiuen
 265. e de aquests / sesdeue morals visquen
 266. mas los de mes / en vida viciosa
 267. la mort los es / aquests tan dolorosa
 268. segons lo be / quels apar ques desisquen
 269. Sauis antichs / en aço discordaren
 270. e different / dolor entrells jutjaren

(b 121) [112]

271. Qui pora dir / que la mort mes la greuje
 272. o qui'n virtuts / morals, vol son be metre
 273. donant li mes / quel mon no pot prometre
 274. viure sens por / assegurat de greuje
 275. o qui'n delits / sensuals molt abunda
 276. ab altres molts / honors grans e riqueses
 277. mescladament / ab dolors entorn meses
 278. d'hon torna'tras / lo qui molt si profunda
 279. Yo prech atots / quem vullau daffany traure
 280. a qual d'aquests / la mort deu mes desplaure

281. Per delitar / los homens vida volen
 282. e sens delit / en lo mon no treballen
 283. e quant daquest / lo viure los atallen
 284. tant han dolor / com delit hauer solen
 285. doncs puix delit / major lo saui prenga

214. don li remey / puix hac en ell fiança
 215. lo qui es tal / deu esser marauella
 216. com ans del temps / lo cor noli esclata
 217. vehent que mort / l'animat cors li mata
 218. ne ha rahons / de'sforç en contra de'lla.
 219. Car de virtut / moral, no pres loffici
 220. al cors, el mon / ha seruit com a nici.

(c 121) [112]

221. Ymaginant / es l'hom en tres maneres
 222. segons viu / per la vidas bateja
 223. nom dc¹¹ brut pren / si viu, en vida leja
 224. si moralment / costumes ha d'hom veres.
 225. si sobre hom / passa la sua vida
 226. [163v] e mes que hom / en Angel se transforma
 227. segons que viu / de por de mort pren forma
 228. sabent que pert / e dubta la exida.
 229. Molts son perdents / que'n hauer por no venen
 230. perque'n infern / no crehen qu'alli penen.

231. Qui pora dir / la dolor que turmenta
 232. lo peccador / quant ala mort s'acosta
 233. perdrnt¹² lo be / que deu esser de costa
 234. e tem anar / hon delit no sesmenta.
 235. si com al mon / los senys se delitaren
 236. tots se dolran / hauent excès contrari
 237. en per tostemps / car es tancat l'armari
 238. hon son tancats / aquells que dins entraren.
 239. Dolent se tant / com fer se pot ques dolguen
 240. no esperant / que la dolor los tolguen.

241. Daquells ho dich / qui'n ley donada viuen
 242. tement infern / e Paradis esperen
 243. dels hauents ley / e be no la cregueren
 244. perdent lo mon / del altre no sesquiuen.
 245. e de aquests / sesdeue morals visquen
 246. mas los demes / en vida viciosa
 247. la mort los es / aquests tan dolorosa
 248. segons lo be / quels apar ques desisquen:
 249. Sauis antichs / en aço discordaren
 250. e different / dolor entrells jutjaren.

(c 121) [112]

251. Qui pora dir / que la mort mes la greuje
 252. o qui'n virtuts / morals, vol son be metre
 253. [164r] donant li mes / quel mon pot prometre
 254. viure sens por / assegurat de greuje,
 255. o qui'n delits / sensuals molt abunda
 256. ab altres molts / honors grans e riqueses
 257. mescladamene¹³ / ab dolors entorn meses
 258. d'hon torna'tras / lo qui molt si profunda.
 259. Yo prech atots / quem vullau daffany traure
 260. aqual d'aquests / la mort deu mes desplaure

261. Per delitar / los homens vida volen
 262. e sens delit / en lo mon no treballen
 263. e quant daquest / lo viure los atallen
 264. tant han dolor / com delit hauer solen,
 265. donchs puix delit / major, lo saui prenga

¹⁰ Per prestey.

¹¹ Per de.

¹² Per perdent.

¹³ Per mescladament.

286. en son obrar / per conseguint en viure
 287. [163v] en major grau / de dolor deu assiure
 288. quel menys perdent / e menys delit atenga
 289. Lo qui delit / hac, ab dolor embolta
 290. ja ve a temps / pregar per vida tolta
291. Tals son, e tants / los mals *que* mort atraça
 292. naturalment / al cos e arma'nsemble
 293. que *yom* penit / dels que aci asemble
 294. poch son segons / los que la mort abraça
 295. per que dire / dels que la mort aporta
 296. al hom quant mor / e tem mes que no espera
 297. aquest es mal / de diuersa manera
 298. qui tem aquest / en laltre se deporta
 299. Mas ha remey / encontra son damnatge
 300. la caritat / que nol sia saluatge
- (b 121) [112] 301. Qui en virtuts / morals, ha vida feta
 302. e consegui / lo be d'hom per natura
 303. fe caritat / ne desesperança'ch cura
 304. com animal / hom feu vida perfeta
 305. tot fon dins si / e vixque'n alegria
 306. menys de sentir / los mals que altres senten
 307. com vench la mort / ses penses no consenten
 308. que la dolor / terribl'ab ell no sia
 309. Car per amor / de si, feu sa fahena
 310. nol pagara / Deu, en la part centena
311. [164r] Menys de ser bo / *per* son saber hmo¹⁵ basta
 312. en fer juhi / que'n Deu es la fi nostra
 313. puix en est mon / ne pres la mort se mostra
 314. en Deu roman / si raho nos degasta
 315. donchs puix no es / fi quel home contente
 316. en los dos mons / raho es que Deu sia
 317. car si no ell / altre nos trobaria
 318. que fora Deu / al entendres presente
 319. Tant quant l'hom viu / moral virtut lo cumple
 320. mas apres mort / Deu es lo qui l'hom, vuple
321. Primer que leys / fossen per Deu donades
 322. e per scrits / se regissen los homens
 323. dispondren volch / natura molts a promes
 324. Raels de be / Deu, en l'hom ha creades
 325. ells de aço / vna sciença feren
 326. ab que lo mon / vna part se governa
 327. los actes tots / dels homens sub alterna
 328. los vells antichs / altre non conegueren
 329. Hagren de Deu / conexença confusa
 330. per ço la mort / a dolor los acusa
- (b 121) [112] 331. Tres principals / fins son d'hon homens obren
 332. vna dins si / e laltra tota fora
 333. altra que dins / e fora de si, ignora
 334. per lurs esguarts / aquestes se descobren
 335. voler honor / gloria, bens e fama
 336. e tot quant ve / d'accident o natura
 337. [164v] y aquella fi / que'n la virtut atura
 338. daquestes fins / lo voler d'hom senflama
 339. Laltra's en Deu / qui asi nos conuida

266. en son obrar / per conseguint en viure
 267. en major grau / de dolor deu assiure
 268. quel menys perdent / e menys delit atenga.
 269. Lo qui delit / hac ab dolor embolta
 270. ja ve a temps / pregar per vida tolta.
271. Tals son, e tants / los mals *que* mort atraço¹⁴
 272. naturalment / al cos e arma'nsemble
 273. que *yom* penit / dels que aci asemble
 274. poch son segons / los que la mort abraça.
 275. per que dire / dels que la mort aporta
 276. al hom quant mor / e tem mes que no'spera
 277. aquest es mal / de diuersa manera
 278. qui tem aquest / en laltre se deporta.
 279. Mas ha remey / encontra son damnatge
 280. la caritat / que nol sia saluatge.
- (c 121) [112] 281. [164v] Qui en virtuts / morals, ha vida fet
 282. e consegui / lo be d'hom per natura
 283. fe caritat / ne desesperança'cura
 284. com animal / hom feu vida perfeta.
 285. tot fon dins si / e vixque'n alegria
 286. menys de sentir / los mals que altres senten
 287. com vench la mort / ses penses no consenten
 288. que la dolor / terribl'ab ell no sia.
 289. Car per amor / desi, feu sa fahena
 290. nol pagara / Deu, en la part centena.
291. Menys de ser bo / per son saber hom basta
 292. en fer jui / que'n Deu es la fi nostra
 293. puix en est mon / ne pres la mort se mostra
 294. en Deu roman / si raho nos degasta.
 295. donchs puix no es / si'quel home contente
 296. en los dos mons / raho es que Deu sia
 297. car si no ell / altre nos trobaria
 298. que fora Deu / al entendres presente.
 299. Tant quant l'hom viu / moral virtut lo cumple
 300. mas apres mort / Deu es lo qui l'hom, vuple.
301. Primer que leys / fossen per Deu donades
 302. e per scrits / se regissen los homens
 303. dispondren volch / natura molts a promes
 304. raels de be / Deu en l'hom ha creades.
 305. ells de aço / vna sciença feren
 306. ab que lo mon / vna part se governa
 307. los actes tots / dels homens sub alterna
 308. los vells antichs / altra non conegueren.
 309. [165r] Hagre'n de Deu / conexença confusa
 310. perço la mort / a dolor los acusa.
- (c 121) [112] 311. Tres principals / fins son d'hon homens obren
 312. vna dins si / e laltra tota fora
 313. altra que dins / e fora de si ignora
 314. per lurs esguarts / aquestes se descobren
 315. voler honor / gloria, bens e fama
 316. e tot quant ve / d'accinent¹⁶ o natura
 317. y aquella fi / que'n la virtut atura
 318. daquestes fins / lo voler d'hom senflama
 319. Laltra's en Deu / qui asi nos conuida

¹⁴Per atraça.

¹⁵Per hom.

340. fora nos es / mas nos del tot partida
341. Tot quant se te / per qualque sostinença
 342. falleix quant fall / aquell en quis fermaua
 343. fallint lo mon / qui'n ell se delitaua
 344. per si mateix / e non ha conexença
 345. e qui dins si / e per si, actes obra
 346. vinent la mort / tot lo seu be veu perdre
 347. e fara prou / deffenent se desperdre
 348. puix sa'rma es / de fora del cos pobra
 349. Aquell escalph / del qui en Deu espera
 350. no troba'n si / per alguna manera
351. Puix que del mon / e dins si l'hom nos farta
 352. sa porcio / major, li esta certa
 353. puix apres mort / lanima es incerta
 354. del infinit / e mes sil creur'a parta
 355. donchs entengam / guanyar lo perdurable
 356. aquest es Deu / qui apres mort nos prenga
 357. qui linfinit / acreure ferm sestenga
 358. de Paradis / nos lunny a ser amable
 359. Com son semblant / lesperit lo cobeja
 360. e lo finit / per si, te cosa leja
- (b 121) [112] 361. [165r] Quil esperit / infinit lo vol creure
 362. molt li es prop / que part de Deu lo crega
 363. e qui tornar / a son principi nega
 364. no li es lunny / que toqueen descreure
 365. e donchs puix Deu / es lo principi nostre
 366. complit es foll / qui tornar noy desija
 367. e qui del mon / perdent no senfastija
 368. per chrestia / molt deuot nos amostre
 369. Deu, e lo mon / ensemps, nos poden colre
 370. quiu vol fer tot / aparell, se adolre
371. Deu es tot be / e lo mon son contrari
 372. e per ço es / que lo qui Deu no ama
 373. lo mon segueix / e no ab coxa cama
 374. quil mon serueix / no sper de Deu salari
 375. per menor mon / l'hom per tots se nomena
 376. e lo major / resembla'n moltes coses
 377. aço es test / auctentich menys de gloses
 378. que no's dar buyt / en la machina plena
 379. Tot axil hom / menys de obra no resta
 380. e mala es / si no fa, la honesta
381. Qui no vol be / foarçat¹⁷ es que mal vulla
 382. lindiferent / sens assignar li terme
 383. poch es de si / no te res a ques ferme
 384. nen mal ne be / no te loch qui aculla
 385. e no pot ser / quel entendre romanga
 386. tant ocios / que de res no entenga
 387. [165v] e ve a tart / quel voler no sestengua
 388. a res voler / plahent, o que sen planga
 389. Donchs vullam / Deu aquella causa prima
 390. si no farem / de cosa vana, stima
- (b 121) [112] 391. Algun tirant / no feu tan alta'mpresa

¹⁶Per accident.

¹⁷Per forçat.

¹⁸Per vulla.

320. fora nos es / mas nos del tot partida.
321. Tot quant se te / per qualque sostinença
 322. falleix quant fall / aquell en quis fermaua
 323. fallint lo mon qui'n ell se delitaua
 324. per si mateix / e non ha conexença
 325. e qui dins si / e per si, actes obra
 326. vinent la mort / tot lo seu be veu perdre
 327. e fara prou / deffenent se desperdre
 328. puix sa'rma es / defora del cos pobra.
 329. Aquell escalph / del qui en Deu espera
 330. no troba'nsi / per alguna manera.
331. Puix que del mon / e dins si l'hom nos farta
 332. sa porcio / major, li esta certa
 333. puix apres mort / lanima es incerta
 334. del infinit / e mes sil creur'a parta
 335. donchs entengam / guanyar lo perdurable
 336. aquestes Deu / qui apres mort nos prenga
 337. [165v] qui linfinit / a creure ferm sestenga
 338. de Paradis / nos lunny a ser amable.
 339. Com son semblant / lesperit lo cobeja
 340. e lo finit / per si, te cosa leja
- (c 121) [112] 341. Quil esperit / infinit lo vol creure
 342. molt li es prop / que part de Deu lo crega
 343. e qui tornar / a son principi nega
 344. no li es lunny / que toque en descreure
 345. e donchs puix Deu / es lo principi nostre
 346. complit es foll / qui tornar noy desija
 347. e qui del mon / perdent no senfastija
 348. per chrestia / molt deuot nos amostre.
 349. Deu e lo mon / ensemps, nos poden cloure
 350. quiu vol fer tot / aparell se adolre.
351. Deu es tot be / e lo mon son contrari
 352. e perço es / que lo qui Deu no ama
 353. lo mon segueix / e no ab coxa cama
 354. quil mon serueix / no'sper de Deu salari
 355. per menor mon / l'hom per tots se nomena
 356. e lo major / resembla'n moltes coses
 357. aço es test / auctentich menys de gloses
 358. que no's dar buyt / en la machina plena.
 359. Tot axil hom / menys de obra no resta
 360. e mala es / si no fa, la honesta.
361. Qui no vol be / forçat es que mal vuulla¹⁸
 362. lindiferent / sens assignar li terme
 363. poch es de si / no te res a ques ferme
 364. [166r] nen mal ne be / no te loch quel aculla
 365. e no pot fer / quel entendre romanga
 366. tant ocios / que deres no entenga.
 367. e ve a tart / quel voler no sestenga
 368. a res voler / plahent o que sen planga.
 369. Donchs vullam / Deu aquella causa prima
 370. sino farem / de cosa vana'stima.
- (c 121) [112] 371. Algu tirant / no feu tan alta'mpresa

392. quant ell a'mpres / a si lo mon sots metre
393. con feu aquell / qui son voler volch metre
394. guanyar lo cel / hon es tota riquesa
395. per fer aço / lo seu cos met per terra
396. tolent de si / tots delits quil torbassen
397. elegir volch / penses quil ajudassen
398. al esperit / per fer ala carn guerra
399. E no ampra / lances ne colobrines
400. mas les virtuts / morals ab les divines
401. Mort, lo mon tol / y al conquistant conquista
402. e si conquer / lo cel pres mort nes digne
403. e tant es l'hom / pus gresser²⁰ e maligne
404. com no conquer / lo mon qu'apres mort resta
405. lo qual es fi / e lo present es via
406. car, lo mon es / per quels homens hi vixquen
407. vida's per que / de virtuts nos desisquen
408. e virtuts son / per fer a Deu paria
409. E si aquest / recors hom no encontra
410. tot quant ha fet / en lo mon li es contra
411. [166r] Fe, caritat / y esperançans hi porten
412. mas fe'roman, y esperança la porta
413. car, la raho / alli no les comporta
414. creure no cal / ço quels vlls se deporten
415. menys esperar / lo que present se mostra
416. mas fruireu / Deu, qui tant esperauem
417. per caritat / amarem qui amauem
418. aço sera / tota la gloria nostra
419. Ella's la fi / e les altres son via
420. sens ella's foll / qui'n Deu spera y fia

¹⁹Per tots.²⁰Per grosser.²¹Per grosser.²²Per resta.

372. quant ell a si / volgue lo mon sot smetre
373. com feu aquell / qui son voler volch metre
374. guanyar lo cel / hon es tota riquesa
375. per fer aço / lo seu cos met per terra
376. tolent desi / totots¹⁹ delits quil torbassen
377. elegir volch / penses quil ajudassen
378. al esperit / per ala carn fer guerra.
379. E no ampra / lances ne colobrines
380. mas les virtuts / morals ab les diuines.
381. Mort lo mon tol / y al conquistant conquista
382. e si conquer / lo cel pres mort nes digne
383. e tant es l'hom / pus gresser²¹ e maligne
384. com no conquer / lo mon qu'apres mort rista²².
385. lo qual es fi / e lo present es vida
386. car lo mon es / per quels homens hi vixquen
387. vida's per que / de virtuts no desisquen
388. e virtuts son / per fer a Deus paria.
389. Esil aquest / recors hom no encontra
390. tot quant ha fet / enlo mon li es contra.
391. [166v] Fe, caritat / y esperançans hi porten
392. masfe roman / y esperança la porta
393. car la raho / alli no les comporta
394. creure no cal / ço quels vlls se deporten
395. menys esperat / lo que present se mostra
396. mas fruirem / Deu qui tant esperauem
397. per caritat / amarem qui amauem
398. aço sera / tota la gloria nostra.
399. Ella's la fi / e les altres son via
400. sens ella's foll / qui'n Deu'spera y fia